

## דיווח נתונים

### הממצאים המרכזיים

זהו המבחן הראשון שנערך בשפת אם מאז שנת תשע"ט (2018/9). לפיכך, לא ניתן להשוות את נתוני תשפ"ה לנתוני העבר, והמצאים משקפים את תמונת המצב של שנה זו בלבד.

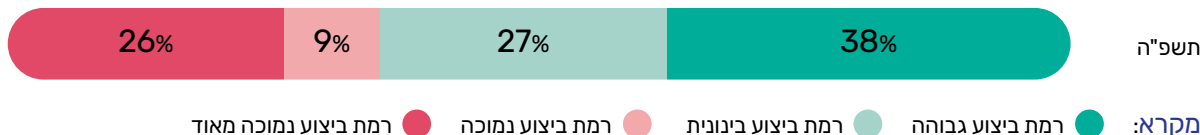
- ממוצעי ההישגים בקרב התלמידים דוברי העברית גבוהים באופן ניכר מהתלמידים דוברי הערבית: 19% מדוברי הערבית עומדים בדרישות תוכנית הלימודים, לעומת 44% בקרב דוברי העברית.
- בקרב דוברי עברית לא נמצא פער של ממש בין הקבוצות השונות. ממוצעי ההישגים דומים בפיקוח הממלכתי (310), הממלכתי-דתי (303) והחרדי (305).
- בקרב דוברי ערבית ממוצעי ההישגים של המגזר הבדואי בדרום נמוכים משמעותית מהיתר (פער של 49 נקודות מהממוצע הארצי). 6% מהם עומדים בדרישות תוכנית הלימודים.
- הפער בין דוברי ערבית לערבית (32 נקודות) מצטמצם כאשר מתחשבים ברקע החברתי-כלכלי של התלמידים. הפער ברקע נמוך מצטמצם ל-19 וברקע בינוני ל-10.
- באופן עקבי, ממוצעי ההישגים בקרב הבנות בשפת אם גבוהים מהבנים, והפערים גדולים יותר בקרב דוברי ערבית: נמצא פער של 14 נקודות בקרב דוברי עברית ושל 22 נקודות בקרב דוברי ערבית.
- כמחצית מהתלמידים (47%) מדווחים על מוטיבציה גבוהה ללמידה. בפיקוח הממלכתי-דתי 37% מהתלמידים מדווחים על מוטיבציה גבוהה ללמידה.



### ממוצע ההישגים

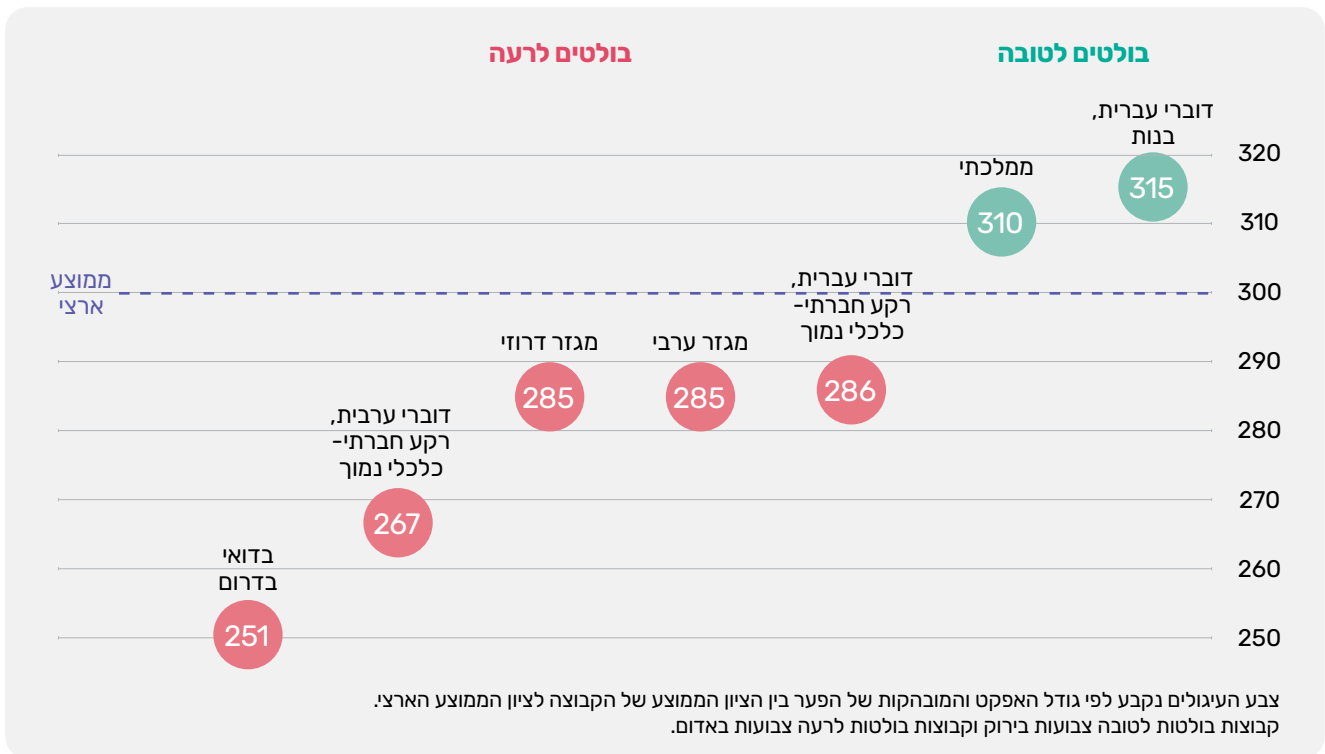


### התפלגות כלל התלמידים לפי רמות ביצוע בתשפ"ה

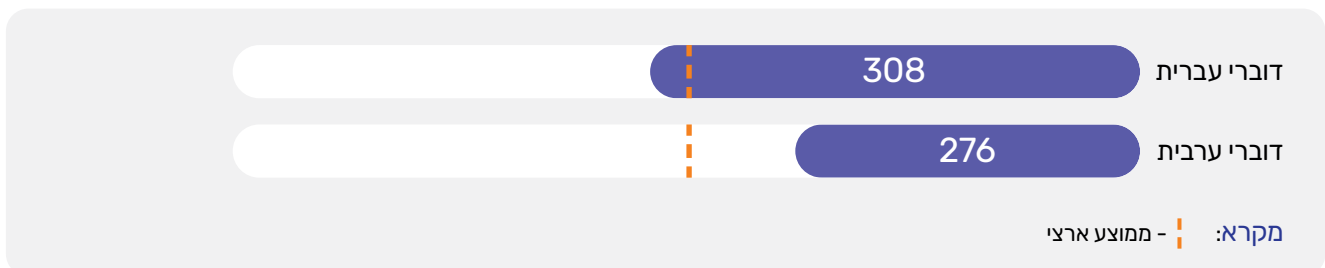


<p>35 שאלות</p>	<p>82% השתתפות</p>	<p>322 בתי ספר</p>	<p>30,690 תלמידים</p>	<p>המבחן נועד להעריך את רמת השליטה באוריינות לשונית בקרב התלמידים בהתאם לתוכנית הלימודים. אוריינות זו כוללת את היכולת להבין ולהעריך טקסטים כתובים ולהתמצא בהם; לנסח רעיונות ולנמק אותם; להציג מידע בצורה בהירה, ובהתאמה לנסיבות ולקהל היעד. במבחן נבדקו כישורי הבנת הנקרא של התלמידים בטקסטים מסוגות שונות ונשאלו שאלות המייצגות ממדי הבנה שונים: איתור מידע, פרשנות והיסק, הערכה ביקורתית ורפלקציה; וידע לשוני.</p>
-----------------	--------------------	--------------------	-----------------------	--

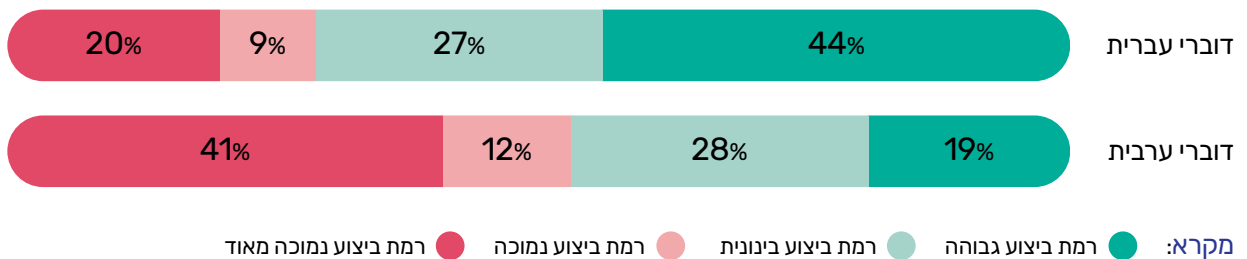
## הישגים לפי קבוצות אוכלוסייה קבוצות שהישגיהן בולטים לטובה או לרעה בתשפ"ה



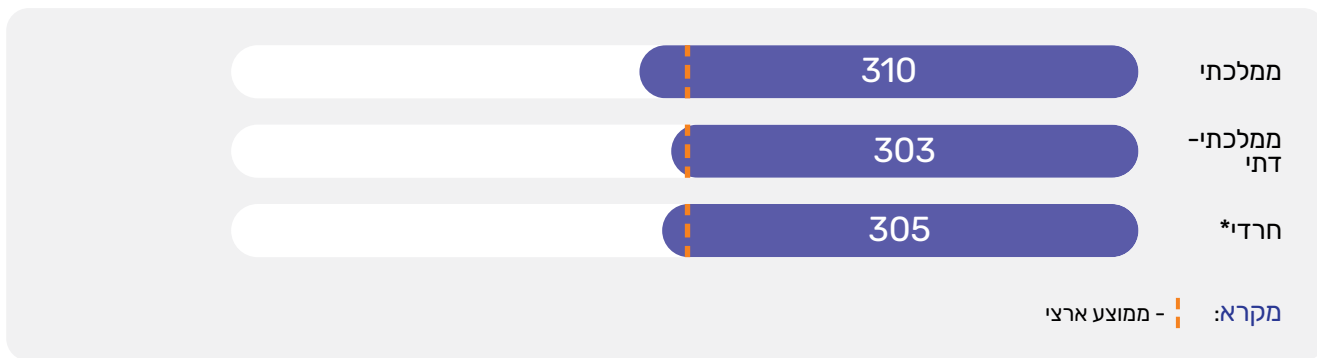
## הישגים לפי מגזרי שפה ממוצע ההישגים בתשפ"ה



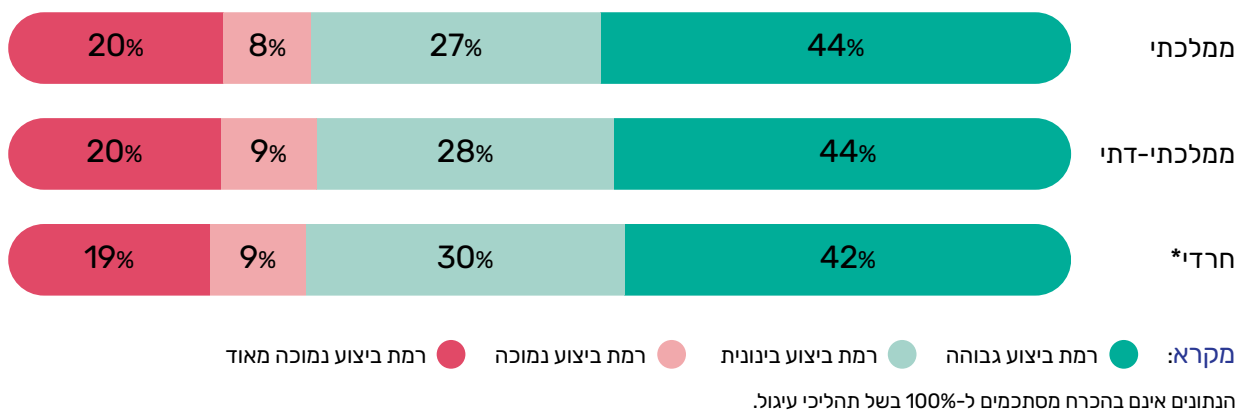
## התפלגות התלמידים לפי רמות ביצוע בתשפ"ה



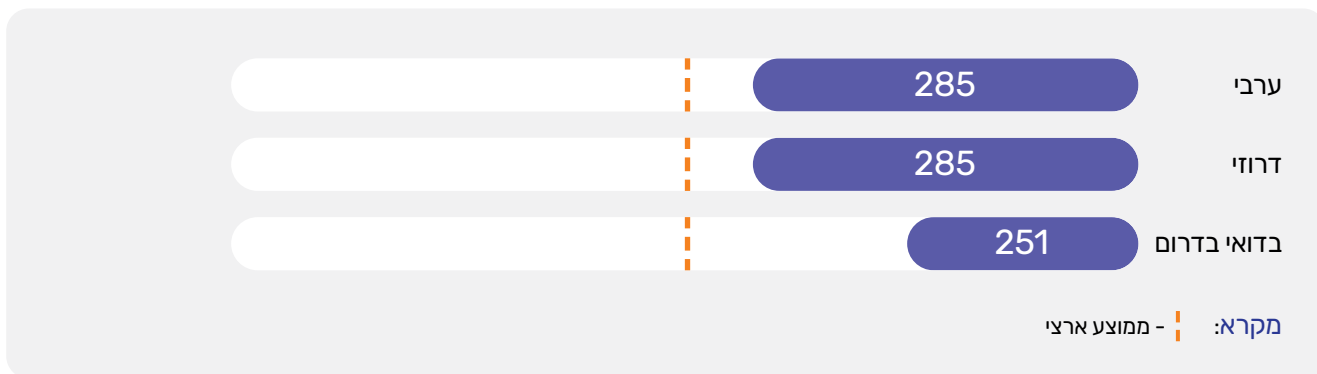
## הישגים בקרב דוברי עברית לפי סוגי פיקוח ממוצע ההישגים בתשפ"ה



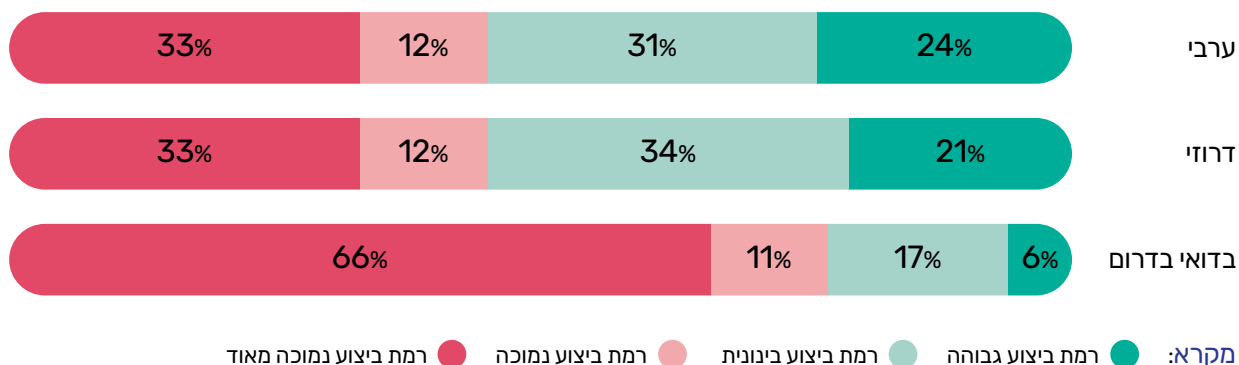
### התפלגות התלמידים לפי רמות ביצוע בתשפ"ה



## הישגים בקרב דוברי ערבית לפי מגזרים ממוצע ההישגים בתשפ"ה

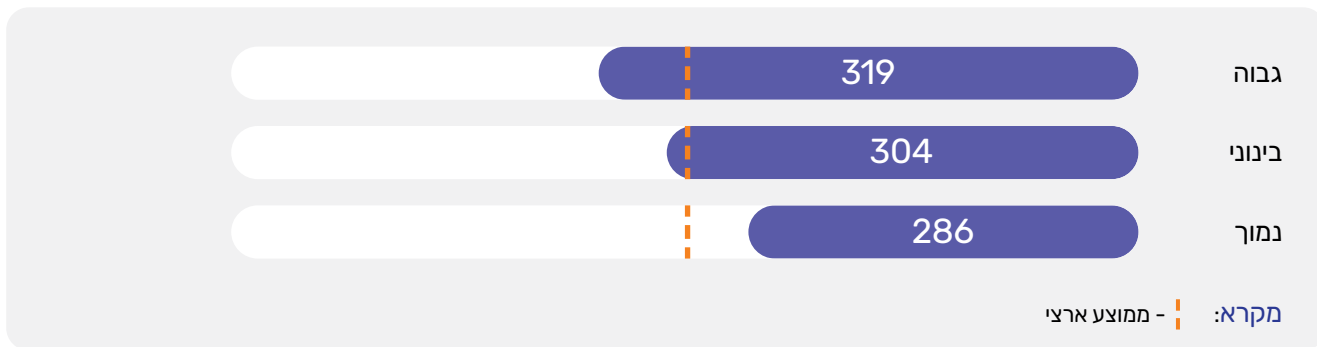


### התפלגות התלמידים לפי רמות ביצוע בתשפ"ה

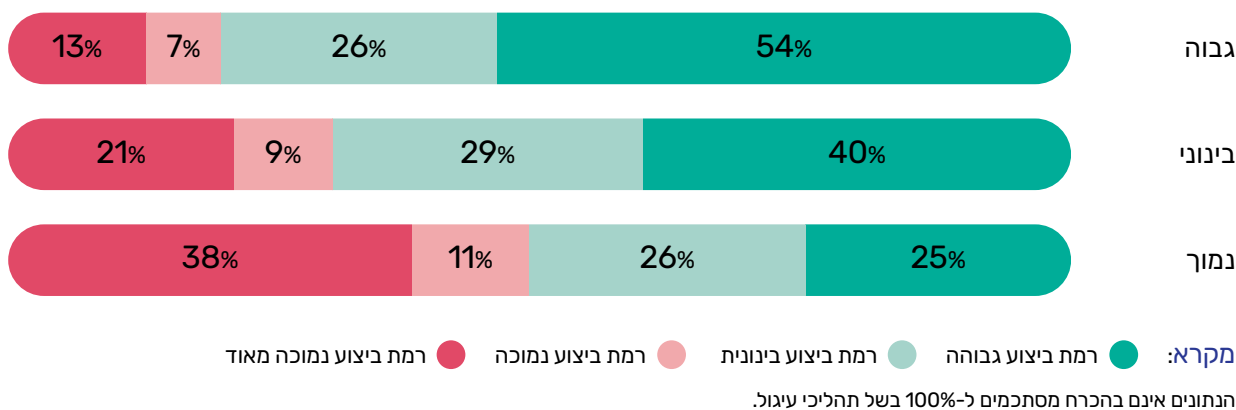


\* יש לציין שבקרב תלמידי הפיקוח החרדי, 85% מהנבחנים הם בנות, שכן רוב המוסדות לבנים בפיקוח החרדי הם מוסדות פטור או תרבותי-ייחודי החל מכיתה ט'. על כן, הנתון אינו מייצג את כלל הפיקוח החרדי, אלא את התלמידים שנבחנו בלבד.

## הישגים בקרב דוברי עברית לפי רקע חברתי-כלכלי אישי ממוצע ההישגים בתשפ"ה



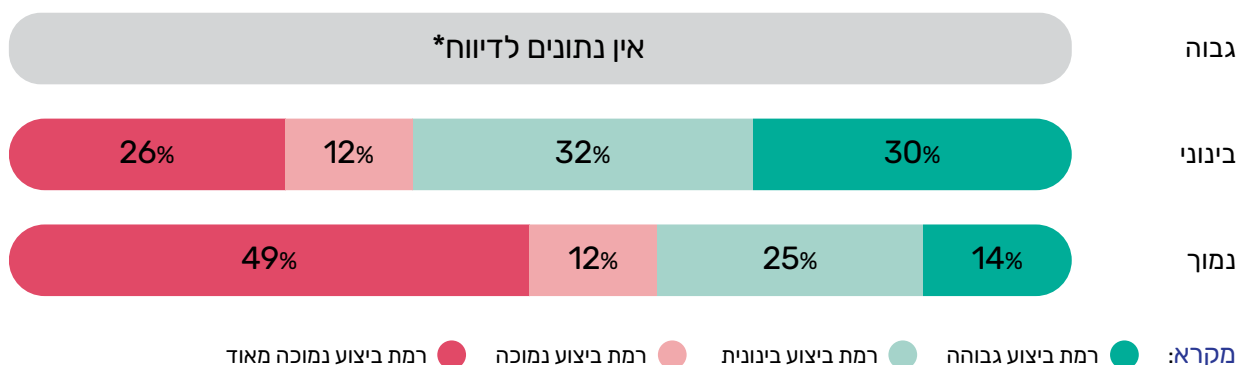
### התפלגות התלמידים לפי רמות ביצוע בתשפ"ה



## הישגים בקרב דוברי ערבית לפי רקע חברתי-כלכלי אישי ממוצע ההישגים בתשפ"ה

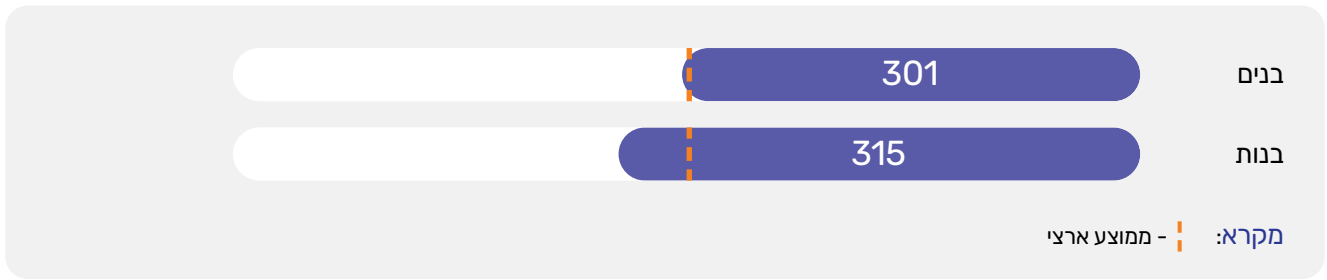


### התפלגות התלמידים לפי רמות ביצוע בתשפ"ה

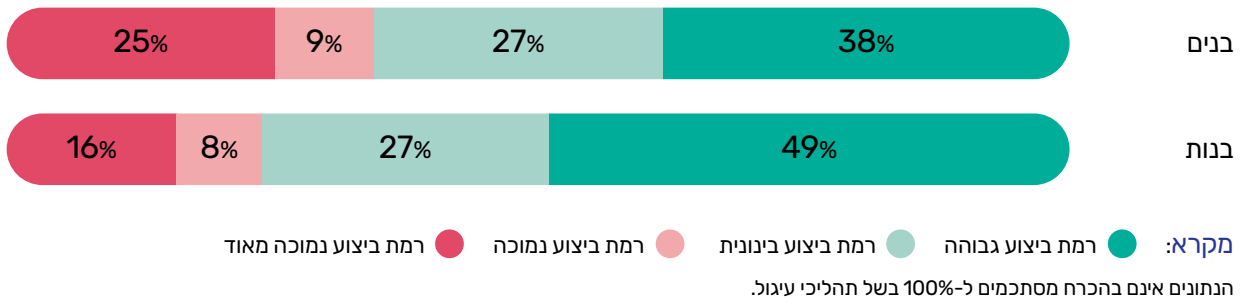


\* בשל מיעוט תלמידים מרקע חברתי-כלכלי גבוה בקרב דוברי הערבית שהשתתפו במבחן, לא מוצג נתון המשקף את הישגי קבוצה זו. החלוקה לקטגוריות של רקע חברתי-כלכלי אישי (גבוה, בינוני, נמוך) נעשית על כלל המדינה ללא חלוקה לדוברי עברית וערבית.

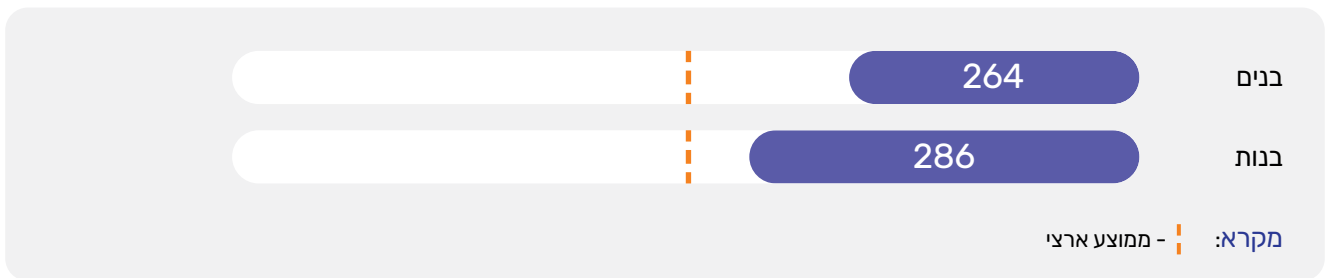
## הישגים בקרב דוברי עברית לפי מגדר ממוצע ההישגים בתשפ"ה



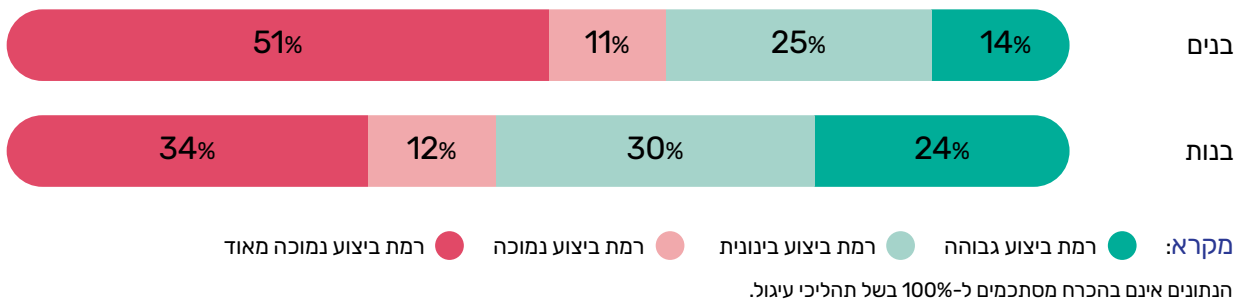
### התפלגות התלמידים לפי רמות ביצוע בתשפ"ה



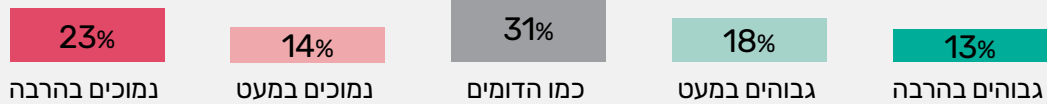
## הישגים בקרב דוברי ערבית לפי מגדר ממוצע ההישגים בתשפ"ה



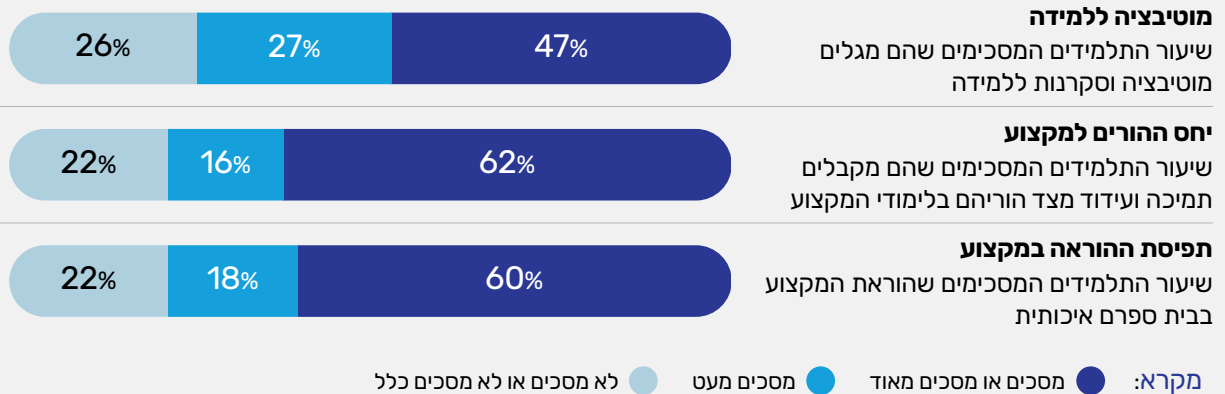
### התפלגות התלמידים לפי רמות ביצוע בתשפ"ה



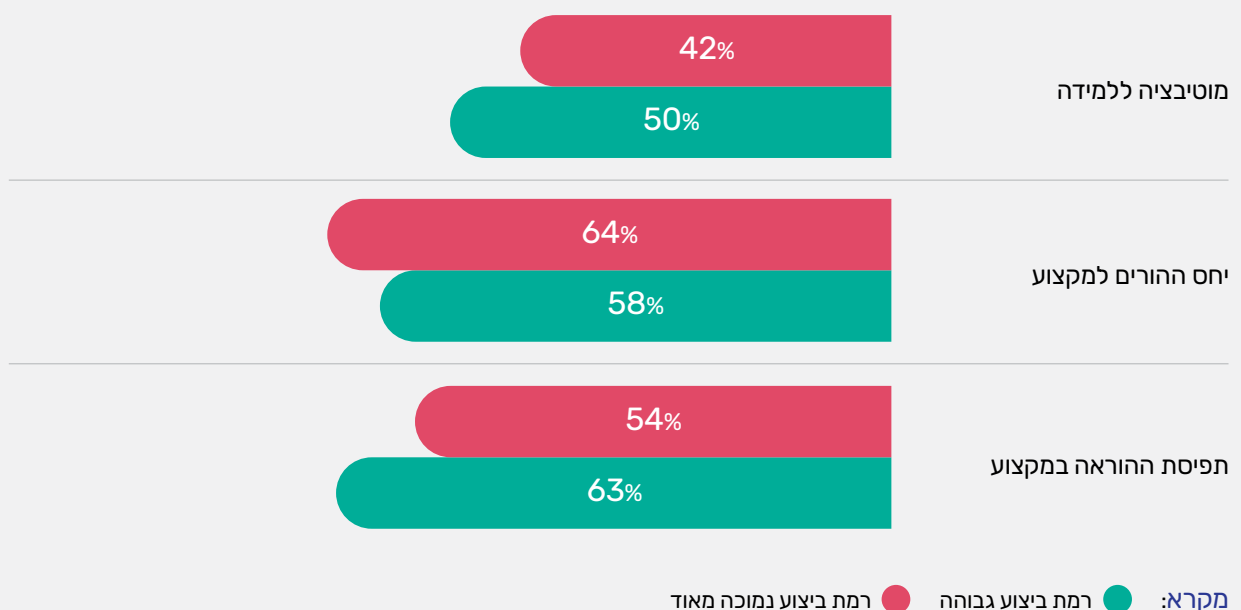
## התפלגות ממוצע ההישגים בבתי הספר על פני קטגוריות ההשוואה לבתי הספר הדומים בתשפ"ה

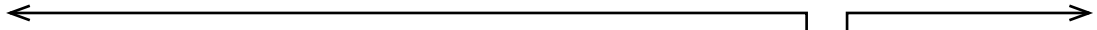


## עמדות התלמידים כלפי לימודי השפה לפי תחומים התפלגות שיעורי ההסכמה בתשפ"ה



## שיעורי ההסכמה הגבוהים בתחומים לפי רמות ביצוע בתשפ"ה



**רמת ביצוע נמוכה מאוד**

תלמידים ברמת ביצוע זו מצליחים להבין את המשמעות המפורשת של משפטים או קטעים קצרים בהסתמך על הפניה או רמז בשאלה, לאתר מידע גלוי במקום מוגדר ולהסיק מסקנות פשוטות ממידע גלוי ומפורש.

**רמת ביצוע נמוכה**

תלמידים ברמת ביצוע זו מצליחים לאתר מידע גלוי, לאחזר מידע מתרשימים פשוטים, לזהות את תפקידם של רכיבים טקסטואליים, להסיק מסקנות ממידע משתמע ביחידות קצרות, ולבחור את מטרת הטקסט מתוך רשימה כשהמידע מפורש.

**רמת ביצוע בינונית**

תלמידים ברמת ביצוע זו מצליחים להבין את הטקסט כיחידה עצמאית, לעבד מידע לא מפורש ולהסיק מסקנות ממקומות שונים בטקסט אחד או יותר, לפרש רכיב חזותי מורכב, לנסח מחדש, לקשר ידע חוץ-טקסטואלי ולהביע דעה מפותחת.

**רמת ביצוע גבוהה**

תלמידים ברמת ביצוע זו מצליחים להתמודד עם רעיונות מורכבים בטקסט אחד או בכמה טקסטים, להעלות השערות, לבצע הכללות, להפריך טענות ולהעריך עמדות שונות באופן ביקורתי ומעמיק.

להרחבה על רמות הביצוע <

**האותיות הקטנות**

הנתונים הארציים מתייחסים לתלמידים דוברי עברית וכיתות ט' בפיקוח הממלכתי והממלכתי-דתי. הנתונים הארציים לא כוללים את תלמידי הפיקוח החרדי ואת תלמידי מזרח ירושלים מכיוון שהמשתתפים בקבוצות אלו השתתפו בהערכה הייצוגית לראשונה השנה. כמו כן, הנתונים הארציים אינם כוללים בתי ספר וכיתות חנ"ם, תלמידים עולים (עד ארבע שנים בארץ) ותלמידי שילוב. נתוניהם של העולים והמשולבים מדווחים בנפרד בנספח הנתונים של דוח זה. מתוך כלל בתי הספר בארץ באוכלוסיית המטרה, כשליש מבתי הספר נדגמו למבחן בשפת אם (כשליש נדגמו למבחן במדע וטכנולוגיה וכשליש למבחן באנגלית). התלמידים דוברי העברית נבחנו בשפת אם עברית והתלמידים דוברי הערבית נבחנו בשפת אם ערבית. המבחנים כילו על סולם משותף כך שניתן יהיה להשוות בין הציונים. יש לציין ששאלות הלשון שונות בין הנוסחים בעברית וערבית, אך שאלות הבנת הנקרא, שהן עיקר המבחן, זהות ותורגמו מעברית לערבית. הציונים מדווחים בסולם מכויל רב-שנתי שבו הממוצע נקבע בשנת הבסיס תשפ"ה על 300 נקודות וסטיית תקן 50. רמות הביצוע בדוח חושבו על בסיס תחום הבנת הנקרא בלבד ונקבעו בהליך של הצבת תקנים בשנת הבסיס.

**צוות המהלך:** ד"ר לימור בורוט, ד"ר פרנקלין זרומב, נורית ליפשוט, ד"ר זהבה סבו, ג'ורג'ט חלו, ד"ר אורנה שר-אבי, אמג'ד בשארה, ליאת אריאלי-מאור, בועז רוזנבאום, עמית דהן, גד אהרון, ליאת ארנהיים, דנה אלון, רוני כוגן, שקד דניאל, לי-רז מאור, מיטל אזולאי, ד"ר יעל זילברשטיין קרא וד"ר גל אלון.

תודה לצוות טלדור ולצוות המרכז הארצי לבחינות והערכה על שותפות ארוכת שנים.



דוח זה הוכן עבור מקבלי ההחלטות במשרד החינוך והציבור הישראלי. אין כל מגבלה על זכויות השימוש בו.